

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
27. april 2023

J nr.

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget har i brev af 30. marts 2023 stillet mig følgende spørgsmål 169, som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mona Juul (KF).

Spørgsmål 169

Vil ministeren kommentere på Green Power Denmarks 11 anbefalinger fra publikationen »Elnet til meget mere – 11 anbefalinger, der sikrer, at vi kan udbygge elnettet i tide« fra marts 2023? Og planlægger ministeren at arbejde videre med en eller flere af anbefalingerne?

Svar

Green Power Denmarks (GPD) udspil "Elnet til meget mere" berører en lang række vigtige problemstillinger på forsyningsområdet. Flere af anbefalingerne berører således også områder, hvor der allerede er igangsat initiativer eller analyser, der netop skal belyse de problemstillinger, som GPD peger på.

Jeg vil gennemgå og kommentere på anbefalingerne nedenfor.

Fornyelse af netvirksomhedernes bevillinger

De nuværende bevillinger udløber ved udgangen af 2025 og skal senest fornys til 1. januar 2026. GPD gør klart, at de ønsker endelig afklaring allerede i 2023. Det er pt. planlagt, at Energistyrelsen i første halvår 2023 udarbejder et princip-papir, der fremlægger principper og overvejelser, som skal ligge til grund for udstedelsen af nye bevillinger. Princippapiret vil blive udarbejdet med inddragelse af bl.a. GPD m.fl. og forventes at blive sendt i offentligt høring. KEF-udvalget orienteres om principperne forud for udstedelsen af nye bevillinger.

Nyt grøn tillæg

Det forudsættes, at GPD henviser til det elektrificeringstillæg, der omfatter henholdsvis en ny automatisk indikator samt et ansøgningsbaseret tillæg, som blev besluttet i 2021 med stemmeaftalen om *en effektiv og fremtidssikret elinfrastruktur til understøttelse af den grønne omstilling og elektrificeringen*. Begge er p.t. under udarbejdelse. Min forgænger har anmodet Forsyningstilsynet om at udvikle den automatisk indikator, som skal håndtere netvirksomhedernes meromkostninger til den ændrede belastning i elnettet som følge af elektrificeringen og som automatisk lægges til netvirksomhedernes indtægtsrammer. Herudover

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E:

www.kefm.dk

er Energistyrelsen i gang med at udvikle rammerne for det ansøgningsbaserede tillæg, som vil være målrettet større forbrugere og mindre ensartede typer af forbrug. Et samlet oplæg for elektrificeringstillæg skal gælde fra 2024.

Pause for effektiviseringskrav

Netvirksomheder er underlagt et generelt effektiviseringskrav samt et individuelt effektiviseringskrav, der bliver udmeldt på baggrund af en benchmarking. GPD ønsker at sætte både de individuelle og det generelle effektiviseringskrav på pause. Med *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022* blev det besluttet at foretage et uvildig eftersyn af benchmarkingmodellen. Dette eftersyn skal analysere samspillet mellem behovet for hurtig og omkostningseffektiv netudbygning og – tilslutning og individuelle effektiviseringskrav udmeldt på baggrund af en benchmarkingmodel. Jeg afventer eftersynets resultater, før jeg vil forholde mig til evt. ændring af benchmarkingmodellen. Eftersynet afrapporteres til forligskredsen i 2. halvår 2023.

Afskaffelse af den automatiske 5%-regel

"5%-reglen" (indtægtsrammebekendtgørelsens § 38) indebærer, at såfremt en netvirksomheds samlede omkostninger i de fire første år af en reguleringsperiode overstiger 105 pct. af selskabets samlede omkostningsrammer i samme periode, så skal årsagerne dokumenteres over for Forsyningstilsynet. 5%-reglen vurderes fortsat at være et vigtigt element i lovgivningen, der bidrager til forbrugerbeskyttelsen. Jeg medgiver dog, at denne regel kan medføre ekstra administration for de netvirksomheder, der i forrige reguleringsperiode 2018-2022 på effektiv vis øgede deres omkostninger for at håndtere elektrificeringen. Denne problemstilling ift. omkostninger til elektrificeringen vil dog blive håndteret med implementeringen af elektrificeringstillægget, som er uddybet ovenfor.

Et hurtigere og mere fokuseret Forsyningstilsyn

GPD ønsker dels, at Forsyningstilsynets arbejdsopgaver tilpasses til behovet i kraft af den grønne omstilling, men også at en lang række analyse- og udviklingsopgaver fjernes fra Forsyningstilsynet for at frigive tid til kerneopgaverne.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet afventer resultaterne fra den arbejdsgruppe der blev nedsat i marts måned 2023, der samler op på dels Rigsrevisionens beretning om tilsynet med concernforbundne aftaler og dels på evalueringen af Forsyningstilsynet. Jeg har pr. 24. april oversendt KEF-udvalget ministerredegørelsen til Rigsrevisionens beretning nr. 11/2022 om tilsynet med aftaler i forsyningssektoren. I 2. halvår 2023 vil jeg følge op på arbejdsgruppens arbejde i forlængelse af evalueringen af Forsyningstilsynet.

Ophævelse af differenceloftet

Differenceloftet giver netvirksomhederne muligheder for at overføre en del af opkrævningsretten af beløb inden for indtægtsrammerne til efterfølgende år. Med

en ophævelse af differenceloftet vil det stå netvirksomhederne frit for at vente med at opkræve forbrugerne for omkostninger afholdt af netvirksomhederne.

Hvis differenceloftet ophæves, vil det reducere samtidigheden mellem afholdelse af omkostninger og opkrævning af disse omkostninger hos forbrugerne over tariffene. Dette vil formentligt ikke være foreneligt med princippet om omkostningsægte tarifiering, da nye forbrugere eller producenter i et netområde i højere grad kan ende med at skulle betale tariffen for omkostninger, der vedrører brugen af elnettet i tidligere år.

Forenkling af indtægtsrammens håndtering af solceller på bygninger og lign.
GPD fremhæver, at de ønsker et fast indtægtsrammetillæg pr. tilsluttet MW som erstatning for at gøre det nemmere og hurtigere at håndtere 'papirarbejdet' forbundet med tilslutning af mindre solcelleanlæg og andre mindre vedvarende energianlæg.

Reglerne for forhøjelse af indtægtsrammen ved tilslutning af nye anlæg blev indført i 2023, og vi kender derfor ikke omfanget af ansøgninger tilknyttet håndtering af små anlæg som eksempelvis solceller. Netvirksomhedernes tarifmodel bevirker desuden, at der ikke opkræves indfødningsstarif og tilslutningsbidrag på små VE-anlæg, idet produktionen antages aftaget i lavspændingsnettet. Derudover er som aftalt i *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022* igangsat et analysearbejde, der skal se på hurtigere processer for tilslutning og netudbygning og incitamenter til hurtigere tilslutning. Arbejdet inkluderer både produktions- og forbrugsanlæg. Dette arbejde skal afrapporteres til forligskredsen i første kvartal af 2024. Samlet set betyder det, at jeg gerne vil se tiden an ift. at vurdere behovet for ændringer på dette område.

Offentlige anlægsprojekter skal tage højde for deres omkostninger for elnettet
Problemstillingen opstår ved anlæg af veje og jernbaner, hvor omkostningen ved at skulle rykke el-, gas-, varme- og vandinfrastruktur lægges på kunderne og ikke på staten. Problemstillingen omfatter også det såkaldte gæsteprincip. Gæsteprincippet er betegnelsen for den regel, der giver ledningsejere tilladelse til at benytte eller flytte en hidtil eksisterende ledning på en grund, de ikke ejer. Gæsteprincippet bliver reguleret i vejloven under Transportministeriet.

Indfør en forenklet proces i ekspropriationssager
GPD ønsker, at der sikres hurtigere afgørelser i ekspropriationssager i forbindelse med netudbygning. Det vil kræve yderligere inddragelse af andre myndigheder at få afdækket mulighederne for at implementere et sådant tiltag. Jeg vil se nærmere på problemstillingen som en del af den igangværende analyse af processen for tilslutning af VE-anlæg og netudbygning og optimering heraf, som blev besluttet med *Klimaaftale om grøn strøm og varme* fra 2022.

Udnyt Energinets mulighed for at afvige fra Energistyrelsens analyseforudsætninger

Lovgivningen giver allerede i dag Energinet mulighed for at udnytte sin opdaterede viden ved at begrunde afvigelser fra analyseforudsætningerne. Energinet har mulighed for at lægge følsomheder ind i deres analyser, ligesom der er en fleksibilitet, når Energinet anvender analyseforudsætningerne på et enkelt projekt. Med analyseforudsætninger for 2022 blev fremskrivningen af VE udvidet betragteligt, hvilket betyder, at problemet bør være mindre nu end tidligere. Hertil skal det nævnes, at der jf. *Klimaaftale om grøn strøm og varme fra 2022* pågår et arbejde med at analysere, hvordan og hvornår Energinet hensigtsmæssigt kan inkludere nye VE-projekter i planlægningen af netudbygningen for at sikre en tilstrækkelig og proaktiv udbygning af transmissionsnettet.

Gør ventetiden kortere på miljøgodkendelser til eltransmissionsnettet

I *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022* har partierne bag aftalt, at der skal gennemføres en analyse af processen for tilslutning af VE-anlæg og netudbygning og optimering heraf. Analysen er under udarbejdelse og gennemføres med tæt inddragelse af aktører involveret i processen, herunder Energinet og Miljøstyrelsen. Spørgsmålet om miljøgodkendelser indgår i analysen. Ud over en kortlægning af processerne for tilslutning og netudbygning, bliver der også set på, om noget kan have flere parallelle processer for at sikre hurtigere processer, og om der i givet fald skal ske ændringer af regler eller praksis. Dette arbejde skal afrapporteres til forligskredsen i første kvartal af 2024.

Med venlig hilsen

Lars Aagaard